

XVIII. Nadere verordeningen omtrent de schatkistbiljetten.

(Memorie van antwoord.)

Art. 1.

Over de eerste paragraaf liepen de gevoelens zeer uiteen.

Een lid zegt niet tegen de creatie der kleine schatkistbiljetten, zooals zij hier voorkomen, te zijn, en het geheele artikel, hetzelfde in verband brengende met art. 3 dezer projectwet, zooals hetzelfde door hem bedoeld wordt, goed te keuren.

Twee leden deelen in dit gevoelen, doch verlangen, dat het montant der te creëren geene rente gevende schatkistbiljetten bij de wet zelve bepaald worde, en stellen in dien geest voor, dat het artikel aldus zal beginnen: »Van het beloop der schatkistbiljetten zal worden afgezonderd een kapitaal van vier millioen (of zooveel meer of minder als de Regering soms noodig zal achten), genomen uit het bedrag der groote stukken, welke zullen worden ingetrokken. Hiervoor zullen, enz.»

Een vierde lid voegt zich bij de opinie der drie vorige, met die restrictie echter, dat hij geene kleinere niet rente gevende schatkistbiljetten verlangt gecreëerd te zien dan van f 25 en f 10.

Twee leden oordeelen, dat de verwisseling in kleine niet rente gevende stukken conform dit artikel niet goed, noch raadzaam is; zij vreezen, dat het creëren van eene papieren munt, waarop de stukken van f 3, f 5 en f 10 toch eigenlijk zouden neêrkomen, van zeer verre uitziende gevolgen zijn kan. Een dezer leden, ten sterkste beducht voor het verkeerde spoor, hetwelk hiermede wordt ingeslagen, verklaart, dat hij bij het behouden van dit principe in de wet, hoe gaarne hij ook tot het opbeuren der schatkistbiljetten wil medewerken, zich gedwongen zien zal tegen de wet zich te moeten uiten.

Eenige leden merken op, dat niets bepaald is omtrent de wijze, waarop bij het eventueel creëren der onvruchtbare schatkistbiljetten deze zullen worden uitgegeven. Zal het namelijk ter keuze van den landscrediteur staan, in welke soort van schatkistbiljetten hij zal willen betaald worden, of zal hij moeten aannemen wat hem zal worden aangeboden? Bij het uitbetalen en ontvangen van groote sommen, door den crediteur niet dadelijk weder uit te geven, kan dit echter van veel belang zijn. Dit schijnt hun voorzeker bij de wet vooraf te moeten bepaald worden, ter voorkoming van alle misverstand omtrent de betaling.

De Afdeeling gelooft eindelijk, dat het mede tot het nuttige doel der wet strekken kan, bij dezelve te bepalen, dat de houders der groote stukken van f 1000 en f 500 de splitsing hunner biljetten zullen mogen verzoeken of tot inwisseling tegen kleine aanbieden.

Door de voorgestelde opheffing van art. 16 der wet van 22 November 1830 is deze magt aan de schatkist gegeven; het schijnt dus billijk, dit regt ook aan de tegenwoordige houders toe te kennen.

Art. 2.

Eenige leden vragen, of de tractementen van militairen in active dienst hieronder ook begrepen zijn, dan of dergelijke soldijen bij voortdoring in klinkende munt zullen voldaan worden, alsmede of de buitenlandsche wissels, in de vroegere wet vermeld, mede nog hier buiten vallen.

Art. 3.

De Afdeeling is van oordeel, dat het beste middel tot herstel van het credit voor de schatkistbiljetten te vinden is in het gretig aannemen derzelve in alle belastingen, hetzij gewone, hetzij buitengewone, alsmede in fournissementen van leeningen, heffingen, in een woord, in alles wat in 's lands kas moet gestort worden. Zij stelt daarom voor, het artikel aldus te veranderen: »In alle belastingen en inkomsten van het Rijk, zoo gewone als buitengewone, met de opcenten, in alle betalingen, aan den lande te doen, zullen de schatkistbiljetten als gereed geld worden aangenomen; maar daarenboven, enz.»

Twee leden verklaren zich tegen de *verpligte betaling* der belastingen voor $\frac{1}{2}$ in schatkistbiljetten, in de 2de zinsnede des artikels te vinden. Geene kleinere biljetten dan van f 25 verlangende, merken zijlieden op, dat *die verpligting* in afgelegene gedeelten des Rijks, alwaar de omloop dier kleine stukken van f 3, f 5 of f 10 zeer schaarsch zijn kan, tot zeer veel ongelegenheid zal kunnen aanleiding geven. Zij zullen hier in geene bijzonderheden tot bewijs hiervan treden.

Art. 4.

De Afdeeling merkt in dit artikel op de vermelding der

tweede afdeeling van de Staatsbegrooting over 1832. De Afdeeling gelooft, dat het beter zoude zijn, hier alleen van *de Staatsbegrooting* in het algemeen te spreken, zonder nu de vraag omtrent de verdeeling der aanstaande Staatsbegrootingen in deze wet eenigzins te beslissen.

Eenige leden verlangen dit artikel in twee artikelen gesplitst te zien: het eerste eindigende met het woord: *schatkistbiljet*, in den 9den regel. Zij stellen voor in het laatste gedeelte, dan art. 5 geworden, te lezen:

»Al hetgeen niet voor renten zal benodigd zijn, zal tot intrekking van rentegevende stukken, bij uitloting, worden aangewend.»

De Afdeeling deelt geheel in het denkbeeld, dat de intrekking niet *bij inkoop* maar *bij uitloting* moet geschieden, ten einde aan de houders de verzekering te geven, dat zijlieden altijd hunne stukken met 100 pct. afgelost zullen zien.

Luzac, Voorzitter.

S. BEANTWOORDING VAN DE AANMERKINGEN, vervat in de processen-verbaal der beraadslagingen van de Afdeelingen over het nieuw ontwerp, met bijvoeging eener Nota van wijzigingen. (1)

De wijzigingen in het aangeboden ontwerp gebragt, welke aan het einde dezes worden opgegeven, voldoen aan vele der gemaakte aanmerkingen en nemen met de daal weg die der ontworpen bepalingen, welke geene goedkeuring in verscheiden Afdeelingen hadden ontmoet, vloeiende daaruit voort:

1°. dat de groote schatkistbiljetten, bij derzelve terugkeering in de schatkist, door kleinere zullen vervangen worden;

2°. dat geene kleinere schatkistbiljetten zullen worden uitgegeven dan tot f 25;

3°. dat ook deze laatste van denzelfden aard zijnde als de overige, het onderscheid van rentegevende en niet rentegevende biljetten geen plaats zal vinden;

4°. dat het ruimer gebruik der schatkistbiljetten tot uitgaven dan bij de wet van den 22sten November 1830 is bepaald, niet meer onder de voorschriften der wet gevonden wordt;

5°. dat de verpligting om een deel der belastingen in schatkistbiljetten te betalen, niet zal worden ingevoerd, en

6°. dat de aanwijzing van een fonds voor rentebetaling en aflossing der schatkistbiljetten geschiedt, onverminderd de jaarlijkse overweging over de aanwijzing van ruimer middelen tot intrekking naar aanleiding van de oorspronkelijke wet.

Toegevende aan de bedenkingen, ten aanzien van het nu vervallen 2de artikel in het midden gebragt omtrent de ruimere uitgifte van schatkistbiljetten dan in de evenredigheid welke aanvankelijk was bepaald, mag men niet ontveinzen, dat dezelfde zwaarigheden zullen kunnen voorkomen, die soms de noodzakelijkheid hebben doen ontstaan om of de betalingen uit te stellen, of de keus te laten om in ruimer evenredigheid schatkistbiljetten aan te nemen; doch dit heeft niet teruggehouden om aan het verlangen der Afdeeling ook in dit opzigt te voldoen bij het bepaalde voornemen, hetgeen bestaat, om alleen dan wanneer men door de beperktheid der middelen hiertoe volstrekt wordt gedrongen, dien weg te volgen.

Overigens zal men geenszins betwisten de gevoelens, die, ten aanzien van de ongelegenheden van den omloop in eene zeer ruime mate van de schatkistbiljetten, bij verscheiden der processen-verbaal zijn aangevoerd, maar gebeurtenissen, hoogst bezwarend voor de geldmiddelen, hebben de daarstelling van dit papier te weeg gebragt en de steeds voortdurende drukkende omstandigheden verhinderen *voor het tegenwoordige*, om volledige middelen ter wegneming van hetzelfde te vinden, te gelijk met de vervulling van zoo vele andere behoeften.

(1) Bij missive dd. 13 Junij 1831 zond de Minister van Financiën de boven medegedeelde memorie van beantwoording en berigte hij tevens, dat de Secretaris van Staat gemagtigd was de daarbij gevoegde in het wetsontwerp gebragte wijzigingen op het oorspronkelijk stuk te waarmerken.

XVIII. Nadere verordeningen omtrent de schatkistbiljetten.

(Verslag der Centrale Afdeling.)

Wanneer de opening der geldleening, die men ook thans daarvoor op het oog heeft, geen volkomen gewenscht gevolg mogt hebben, zal het echter steeds onder de eerste zorgen der Regering behooren, om eenen afdoenden maatregel daaromtrent aan de Staten-Generaal voor te dragen en daartoe het eerste gunstig tijdstip aan te grijpen. Inniddels vleit men zich, dat de onderhavige wetsbepalingen, die althans de blijken opleveren, dat men middelen tracht daar te stellen, om het vertrouwen op de schatkistbiljetten te bevestigen en derzelver hoeveelheid te verminderen, daarop van eenigen gunstigen invloed zullen zijn.

WIJZIGINGEN in het ontwerp van wet tot het daarstellen van nadere verordeningen omtrent de schatkistbiljetten.

Considerans.

Weg te laten de woorden: dat daartoe mede dienstig zullen zijn eenige nadere bepalingen omtrent het in ontvang nemen en uitgeven derzelve.

Art. 1.

De eerste zinsnede te stellen: » De schatkistbiljetten van f 1000 en f 500 zullen, naar mate van derzelver terugkeering in de schatkist, kunnen worden vervangen door schatkistbiljetten van f 100, f 50 en f 25, welke laatste zullen worden daargesteld op gelijke wijze, als ten aanzien der overige bij de wet van den 22sten November 1830 (*Staatsblad* n°. 81) is voorgescreeven."

Artt. 2 en 3.

Deze artikelen geheel uit te laten.

Art. 4 (nu 2).

Aan het einde bij te voegen: » en zulks onverminderd de beschikkingen, die tot ruimere intrekking der schatkistbiljetten, naar aanleiding van art. 20 der wet van den 22sten November 1830, jaarlijks zullen worden in overweging genomen."

9. VERSLAG DER CENTRALE AFDEELING wegens het nieuw ontwerp betreffende de schatkistbiljetten, uitgebragt in de zitting van 16 Junij 1831.

De volgende aanmerkingen zijn dienaangaande nog voorgesteld in de verschillende Afdelingen na het overwegen der Gouvernements-antwoorden, welke overigens voor kennisgeving zijn aangenomen.

De Iste Afdeling vraagt, wat eigenlijk de bedoeling is van het eerste artikel, in hetwelk men leest, dat de schatkistbiljetten van f 1000 en 500 zullen *kunnen* worden vervangen, terwijl men in de memorie van beantwoording stellig zegt, dat de groote schatkistbiljetten door kleine *zullen* worden vervangen.

Twee leden der Iste Afdeling verlangen, dat omtrent eene evenredige verdeling der stukken van f 100, f 50 en 25 de noodige bepalingen mogen worden gemaakt, indien men dezelve al niet in de wet zelve oordeelt te kunnen opnemen.

Een lid derzelfde Afdeling is van gevoelen, dat het ontwerp vóór de wijzigingen beter was dan nu, met het onderscheid alléén, dat er nu ten minste geene *rentegevende* en *rentelooze* stukken zullen zijn van één en hetzelfde papier. Nog een lid der Iste Afdeling heeft eene afzonderlijke nota ingeleverd van dezen inhoud:

» De verbetering der schatkistbiljetten blijft inderdaad zeer wenschelijk en noodzakelijk; de veranderingen in het tegenwoordig ontwerp zijn onertusschen niet genoegzaam om die verbetering te bewerken.

» Ja, zij zullen, naar alle regels van financiële administratie, op den koers der biljetten, gedurende den loop van dit jaar, veeleer eenen nadeeligen dan voordeeligen invloed uitoefenen. Ik blijf daarom persisteren bij het gevoelen, dat deze maatregel niet behoort genomen te worden. Zooals de wet dan toch nu wordt, voldoet zij niet aan de bedoeling des Gouvernements;

zij heeft geene bepaalde nuttigheid; zij blijft eene onvolkomene proefneming; zij laat het gebrekkige bestaan, dat er in de toepassing der wet tot creatie der schatkistbiljetten gevonden wordt; zij vermeerdert dat gebrekkige, door eene onbepaalde uitgifte van kleine biljetten toe te laten. Beter is het, met nauwkeuriger onderzoek en rijp beraad, goede definitive maatregelen, in goed verband met de overige financiële wetten, daar te stellen, dan door gedurige variatiën en proeven het vertrouwen in de financiële administratie des Rijks nog meer te schokken. Eindelijk, hoeveel er ook op het eerste ontwerp betrekkelijk de opzegbaarheid der schatkistbiljetten gezegd mogt kunnen worden, hetzelfde was dan ten minste, als provisoire maatregel, merkelyk verkieslijker dan het tegenwoordige ontwerp, zelfs na de veranderingen."

Sommige leden der IIde Afdeling zeggen, dat zij hunne stem zullen laten afhangen van het betoog van den Minister, dat de wet, zooals dezelve thans gewijzigd is, nog hare nuttigheid en noodzakelijkheid behouden heeft; en deze geheele Afdeling verklaart voor rekeuning van het Gouvernement te laten de mededeeling, bij de antwoorden gedaan, dat de schatkistbiljetten, in strijd met de wet van 22 November 1830, zullen kunnen worden gebezigd.

Een lid van de IIde Afdeling had gaarne gezien, dat het vervangen der schatkistbiljetten van f 1000 en f 500 niet facultatief was gesteld, maar dat stellig bepaald was, dat dezelve door schatkistbiljetten van f 100, 50 en 25 zouden vervangen en geene andere dan van die sommen uitgegeven worden.

De IVde Afdeling, de antwoorden geëxamineerd hebbende, vindt daarin geenszins de voldoening aan haar verlangen.

Zij refereert zich alsnog aan de bij haar vroeger proces-verbaal gevoegde nota, en speciaal reclameert zij de *admissibiliteit* der schatkistbiljetten in alle betalingen aan den lande.

Maar vooral persisteert zij bij de vordering, dat de houders der schatkistbiljetten van f 1000 en f 500, die voornamelijk zijn misleid en verlies lijden, immers worden gelijk gesteld met alle andere, en dat dus deze, naar beginselen van strikt regt en billijkheid, moeten bevoegd zijn, om de stukken van f 1000 en f 500 tegen mindere in te wisselen.

Het schijnt der Afdeling toe, dat dit kan geschieden zonder nadeel voor de schatkist, welke in de rijzing van dit papier door alle mogelijke middelen ten hoogste is geïnteresseerd.

Wanneer men daarenboven in overweging neemt, dat bij de verplichting, die nu geboren wordt, om alle *verdere* betalingen niet anders te doen dan in stukken van f 100, f 50 en 25, even daardoor de latere aannemers, die nu bij het sluiten der latere aannemingen bereids hunne rekening op de waarde van die van f 1000 en f 500 hadden gemaakt, zullen worden gefavoriseerd, de vroegere daarentegen, die men met die stukken heeft bezwaard en onregtvaardig belast, zonder dat zij er op rekenen konden, dubbel zullen blijven bezwaard, dan kan men zich geen denkbeeld maken, waarom men deze tastbare onbillijkheid niet zou willen herstellen.

De leden der IVde Afdeling althans vinden zich bezwaard, om een in hun oog zoo tastbare ongelijkmatigheid van regtsbedeeling en toepassing in de wet te vestigen en toe te stemmen, daar het daarenboven tastbaar wordt, dat naar mate het kleiner papier meer wordt vermenigvuldigd en door gemakkelijker emploi zal moeten rijzen, het grootere daarentegen, hetgeen even daardoor al minder en minder employabel wordt en alzoo minder en minder zal worden gezocht, zal moeten dalen, zoodat de voorgestelde verandering nu, in plaats van opbeuring, de meerdere en meerdere drukking van het schier algemeen onregtmatig opgedrongen grooter papier zal veroorzaken.

Verder is door de IVde Afdeling opgemerkt, dat er geen letter in de beantwoording te vinden is, waardoor deze onregtmatische handelwijze zou worden geregtvaardigd.

Een lid der IVde Afdeling (de heer van Nes) heeft eene nota ingeleverd. Zijn denkbeeld, daarbij ontwikkeld, vindt echter geenen ingang bij de andere leden. Zij luidt aldus:

» Dit lid vreezende, dat er geen gehoor zal gegeven worden aan de bedenkingen der IVde Afdeling en dat deze nieuwe wet dan alleen zal kunnen strekken om de waarde der schatkistbiljetten al verder te depreciëren, geeft in dat geval voor zijn bijzonder gevoelen subordinaat te kennen:

dat het doelmatigste middel ongetwijfeld zoude zijn, eene gelegenheid open te stellen, waar ieder zijne schatkistbiljetten